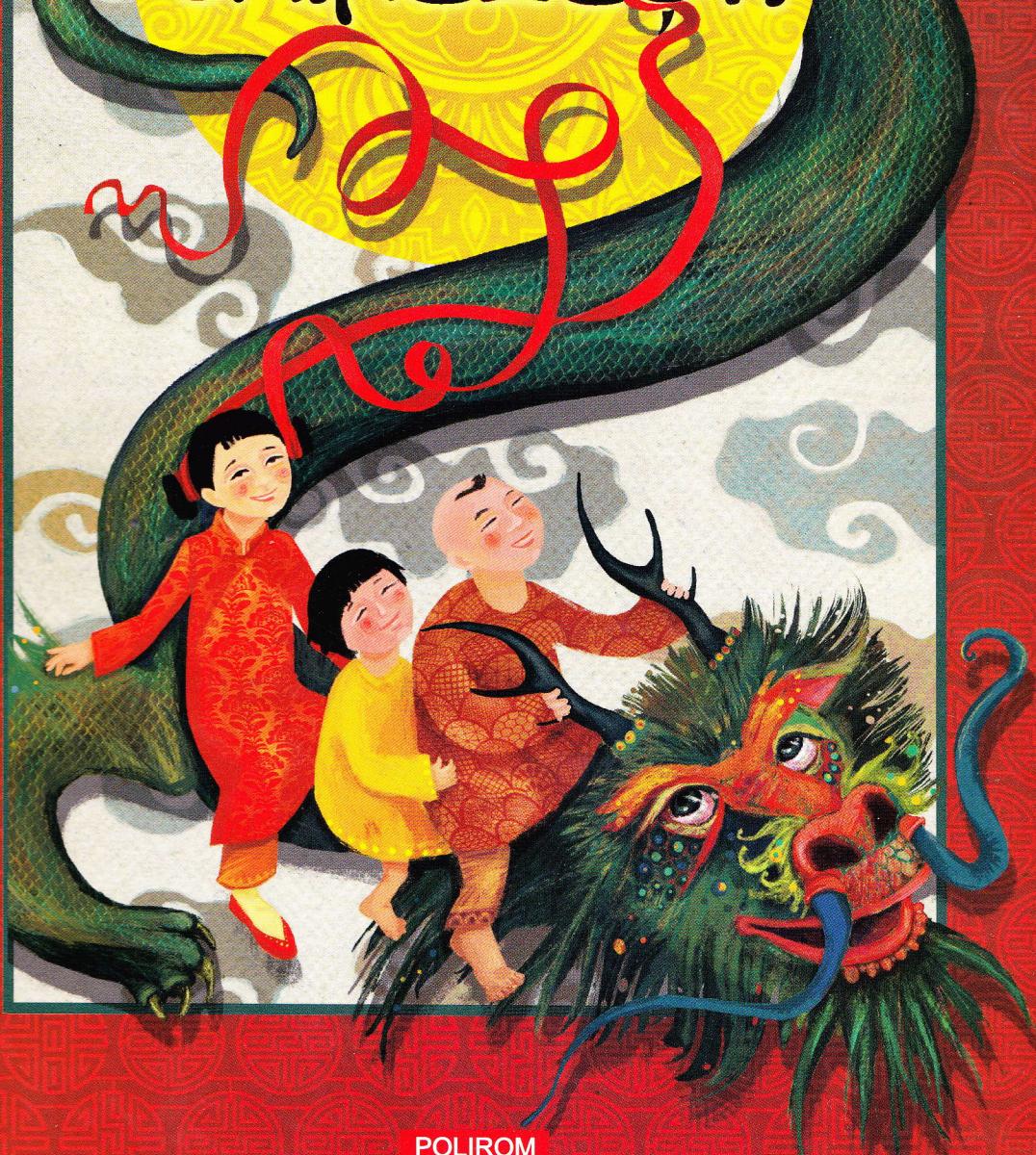

CELE
MAI FRUMOASE
BASME
CHINEZESTI

Selectie si traducere

de Muqur Zlotea

După ce au apărut cenuș și pacanului, lui Pangu i se făcuse
teamă că se vor ruia din **POLIROM** și propti cu capul în balta
cerasăci. Împinsă cu mătreață să nu să intre și îndreptându-se de-

CUPRINS

Pangu face lumea	5
Nüwa face oamenii	8
Soarele și luna	11
Houyi săgetează sorii	14
Bailing omoară dragonul	16
Zâna Floare-de-Piersic îl păcălește pe demonul Șarpele Negru	30
Zeița apelor pedepsește căpetenia cea rea	38
Liuyi duce o scrisoare și se însoără	42
Floarea dragostei	53
Văcarul și țesătoarea	58
Sotia cea rea	63
Legenda Muntelui Fenixului	68
Câinele credincios	76
Fata îngropată pe lună	80
Cum a apărut eclipsa de lună	85
Bătrânul care a salvat-o pe fiica dragonului	91
De ce fug câinii după iepuri	98
Dușmanii demonilor	101
Viteazul Qini	104
Generalul Celest salvează lumea oamenilor	109
Panhu, fiii și fiicele sale	112
Regele Panhu al etnicilor <i>yao</i>	116

De ce se pun pocnitori de Anul Nou	121
Lin Jun și zeița	124
Legenda Templului Zeului Erhai	127
Sihastrul Xu You refuză funcțiile oficiale	130
Sacrificii pentru Regele Ceresc	133
Împăratul cel lacom	138
Mai deșteaptă decât demonul-șarpe	141
Mangye aduce grânele	147
Lupta cu demonul cu trei capete	154
Drâmba tribului <i>hezhen</i>	158
Piatra neagră care dă căldură	162
Luo Yi supune leii	165
Dragoste neînfrântă	168
Tieguai Li vindecă oamenii și își ia discipol	171
Povestea azaleei	176
Viteazul Ke Yan	181
Coșul de mesteacăn fermecat	191
Kong Jia și Shimen	196
Tan Tai înfruntă dragonul	199
Frații Shen scapă lumea de demoni	201
Liang Shanbo și Zhu Yingtai	210
Povestea copilului-pescar	218
Povestea celor zece puișori de aur	226
În căutarea soarelui	234
Iarba care te face nevăzut	238

PANGU FACE LUMEA

Acum multă, multă vreme, când cerul și pământul nu erau încă despărțite, universul părea un mare ou făcut dintr-un bulgăre de haos negru. Și în acest ou, neștiut de nimeni, s-a născut Pangu.

Născut și crescut în ou, Pangu părea să doarmă și să sforăie. Și aşa trecură un an, zece ani, o sută de ani, până când într-o zi, după optsprezece mii de ani, Pangu deschise ochii și i se păru tare ciudat că, oriunde se uita, nu era decât întuneric și nu vedea nimic. Întunericul îl făcea să se simtă foarte abătut și neliniștit și, nemaiputând răbda, își întinse mâinile pe lângă el și nu se știe cum se făcu că găsi un topor. Apucând toporul, lovi în față cu toată puterea de care era în stare și dintr-odată se auzi un zgomot asurzitor. Pasămite Pangu spărsese oul acela făcut din haos, în care el se născuse și în care totul era bine cuprins.

După ce sparse oul, ceea ce era ușor și limpede începu să se ridice domol, formându-se astfel, după o vreme, cerul. Iar ceea ce era greu și tulbure s-a lăsat încet-încet în jos și astfel, puțin câte puțin, se formă pământul. Așa că cerul și pământul, care în haosul inițial nu se deosebeau unul de celălalt, au fost despărțite de toporul lui Pangu.

După ce au apărut cerul și pământul, lui Pangu i se făcu teamă că se vor uni din nou, aşa încât se propti cu capul în bolta cerească, împinse cu picioarele în pământ și, îndreptându-se de

șale, se ridică în picioare între cer și pământ, schimbându-se odată cu schimbările cerului și ale pământului. În fiecare zi, cerul se înălța cu câteva picioare, pământul se îngroșa cu câteva picioare, iar Pangu creștea și el odată cu ele. Mai trecu săptămâni opt-sprezece mii de ani. Cerul se înălțase sus de tot, pământul devenise foarte gros și corpul lui Pangu crescuse și el peste măsură. Cât de mare era Pangu? Se spune că avea o înălțime de nouăzeci de mii de *li*¹, devenise înalt cât un munte. Semăna cu un stâlp uriaș ridicat între cer și pământ, ca nu cumva cele două să se amestece din nou și să se întoarcă la haosul inițial.

Trecu săptămâni și ani de nu le mai știai numărul și Pangu stătea de unul singur, sprijinind cerul și pământul. După o vreme, cele două s-au fixat în locurile lor, dar și Pangu ostenise și nu mai avea pic de vlagă. Așa că într-o bună zi, cu un zgromot asurzitor, Pangu căzu la pământ și-și dădu suflarea. Dar chiar când stătea să moară, corpul lui Pangu începu să se transforme.

Din suflarea lui se formară rotocoale de aburi care mai apoi deveniră vântul din cer și norii cei plutitori. Ultimul sunet scos de Pangu se transformă în tunetul ce străbate văzduhul. Din ochiul său stâng luă naștere soarele care strălucește fără încetare, iar din cel drept apăru luna luminoasă și limpede. Membrele și trupul său deveniră munții cei vestiți din toate colturile pământului. Sâangele său se prefăcu în fluvii, iar tendonanele și venele sale se făcură drumuri. Din mușchii lui apărură ogoarele, iar părul și barba se transformară în stele. Iarba, copacii și florile au răsărit din piele și din părul de pe corpul lui Pangu, în timp ce dinții, oasele și măduva au devenit mineralele ascunse sub pământ, pietrele cele tari, perlele cele frumoase și jadul cel strălucitor. Până și sudoarea i s-a transformat în rouă și ploaie.

1. Un *li* este egal cu 500 de metri (n.tr.).

Deși murise, Pangu nu a pregetat să se dăruiască întru totul cerului și pământului pe care le crease. De aceea oamenii spun cu respect despre el că „s-a transformat când era pe moarte” și că și-a folosit întreaga făptură pentru a face lumea nou-născută mai bogată și mai frumoasă.

NÜWA FACE OAMENII

Nüwa este zeița cu cap de om și corp de șarpe care a dat naștere celor zece mii de lucruri.

După ce Pangu a creat lumea, deși pământul avea deja munți, ape, flori și copaci, păsări, animale, insecte și pești, părea totuși destul de lipsit de viață deoarece nu era nici urmă de oameni. Într-o zi, zeița Nüwa ieși să se plimbe pe întinsurile pustii și, simțindu-se foarte singură, se gândi că era nevoie ca între cer și pământ să existe și ceva mai plin de viață. Și cum se gândeau ea așa, ajunse pe malul unul lac de unde, lăsându-se pe vine, luă o mâna de lut galben pe care-l amestecă cu apă din lac și din care se modelă pe sine, așa cum se vedea ea oglindită pe fața apei. Nici nu puse bine statueta de lut jos, pe pământ, că omulețul acela galben prinse viață și începu să țopăie bucuros. Zeița îl numi „om”.

Deși era mic de stat, omul care tocmai ieșise din mâinile zeiței nu se asemăna nici cu păsările zburătoare, nici cu animalele. În el era tot ce era mai bun din cer și de pe pământ, era primul între cele zece mii de lucruri și singurul care avea ce-i trebuia pentru a cârmui pământul.

Nüwa era tare mulțumită de sine când văzu că statueta făcută de ea prinsese viață, așa că se puse și mai bine pe treabă. Scoase apă, frământă lutul și din mâinile sale ieșiră o multime de statuete care, prințând viață, o înconjurară pe zeiță țopăind și strigând de bucurie. Apoi plecară care încotro, unii singuri, alții grămadă.

Văzându-i cum se duc, Nüwa se simți alinată și-și continuă munca, aşa încât peste tot pe pământ apărură oameni plini de viață, ieșiți din mâinile zeiței. Când le auzea râsetele și îi vedea atât de însuflețiti, nu se mai simtea singură. În lume erau acum și fiii și fiicele sale.

Nüwa se gândi să facă în aşa fel încât oamenii să se răspândească peste tot în lume, dar pământul fiind prea mare, oricât de mult ar fi lucrat, oamenii tot nu ar fi fost de ajuns. Obosită, zâna se gândi la o altă cale de a face oameni: căută o funie pe care o vârî în apa lacului și pe care, învolturând-o bine de tot, o umplu de nămol. Apoi trase funia afară și o scutură cu putere, iar picăturile de nămol căzute la pământ se prefăcură imediat în oameni. Bucuroasă, zeița scutură funia neîncetat, până când întregul pământ fu plin de oameni.

După ce oamenii umplură pământul, Nüwa putea în sfârșit să se odihnească, dar îi trecu prin cap un nou gând: ce să facă pentru ca oamenii să continue să existe? Aceștia erau ființe muritoare, iar dacă de fiecare dată când unii se prăpădeau trebuia să facă alții noi era deja mult prea obositor. Zeița a luat un bărbat și o femeie și le-a spus să meargă împreună să zămislească urmași și să aibă grija de ei. Așa au început oamenii să se înmulțească, iar numărul lor creștea pe zi ce trecea.

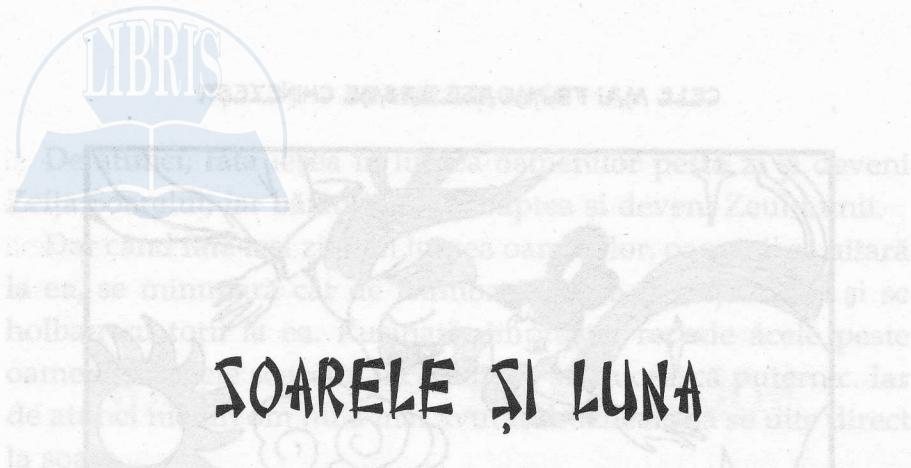
Pentru că ea a fost prima care a adus un bărbat și o femeie împreună și i-a învățat ce este aceea familie, Nüwa este socotită prima peștoare, iar generațiile următoare au început să-i aducă ofrande și să o numească Zeița familiei. Pentru a-i putea aduce ofrande, oamenii au construit temple la marginea satelor, au făcut altare și în fiecare an, în luna a doua a calendarului lunar¹, se organizează ceremonii solemnă în care tinerii și tinerele se

1. Calendarul lunar este calendarul tradițional chinez, folosit pentru a stabili datele celor mai importante sărbători tradiționale (n.tr.).

CELE MAI FRUMOASE BASME CHINEZESTI

adună laolaltă, cântă și dansează, iar de se-ntâmplă să se și potrivească, se căsătoresc. La nuntă, tinerii înalță corturi sub lumina lunii și a stelelor, iar din pământul acoperit cu o plapumă de iarbă verde își fac pat. Adesea, oamenii numesc căsătoria „unire cerească” pentru că Nüwa este o zeiță celestă, iar voia ei este chiar voia cerului.

SOARELE ȘI LUNA

Când au fost făcute cerul și pământul, lumina soarelui nu îți înțeapa privirea – și atunci cum se face că acum nu te mai poți uita la soare? Este o poveste despre asta.

Se zice că în cer trăiau un frate și o soră și că într-una din zile, Împăratul de Jad le-a poruncit celor doi să coboare în fiecare zi în lumea oamenilor, și de-or vedea că erau bolnavi sau aveau greutăți, să vină să dea repede de veste. Unul dintre ei să meargă ziua, iar celălalt noaptea, și cel ce va merge peste zi va fi numit Zeul sau Zeița Soarelui, iar cel care va merge peste noapte va fi Zeul sau Zeița Lunii.

Cei doi s-au sfătuit care și când să meargă. Fratele spuse:

– Ești sora mea mai mică, mai bine mergi peste zi, lasă că merg eu noaptea! Ziua poți să vezi pe unde mergi, eu am mai mult curaj și nu mă tem să umblu noaptea.

Fata îi spuse și ea:

– Sunt fată, iar dacă am să merg ziua aşa goală cum sunt, multă lume are să se holbeze la mine și o să mor de rușine!

– Atunci mergi tu noaptea, spuse fratele.

– Dar noaptea e întuneric beznă, nu vezi nimic, iar eu mă tem, mai spuse fata.

Fratele nu știa ce să mai facă – fata se rușina să meargă ziua, noaptea îi era frică, însă nici nu puteau merge împreună. Deodată, fata îi spuse băiatului:

– Frate, mai bine merg eu ziua!

- Nu-ți mai este rușine să mergi ziua? o întrebă el.
- Nu mi-e teamă, căci am găsit o cale, îi răspunse fata.
- Cum ai să faci?
- O să iau ace de brodat, iar când am să merg o să le înțep ochii celor care se vor holba la mine, spuse sora băiatului.
- Bine, se învoi acesta.